

HECE TAŞLARI

aylık şiir dergisi

110.on5nisan2024

hece taşları

aylık şiir dergisi

yayın yönetmeni

tayyib atmaca

son okuma

metin özarslan

kapak fotoğrafı

tayyib atmaca

muhabbet yeri

haydarbey mh.32077.sokak
armada/2 d blok nu: 6
onikişubat/kahramanmaraş

0535 391 92 50

www.hecetaslari.com

hecetaslaridergisi@gmail.com

10. yıl. 110. sayı 15 Nisan 2024

ISSN 2149-4509. (e-dergi)

BU SAYIDA

- Mehmet Güneş / Gurbette Bayram / 3
- Mehmet Durmaz / Yarım Kalan Türkü / 4
- Ahmet Urfalı / Öğüt / 5
- Âşık Cemal Divanî / Dünya Gurbeti / 6
- Metin Mert / Solgun Kederler / 7
- Cihat Barış / Zamanın Kancası / 8
- Kadir Karaman / Kendimden Kendime / 9
- Tacettin Çetin / Sevdiğim / 10
- Fateme Əbdi / Saxladım / 11
- Ekrem Kaftan / Manzara / 12
- Hayrullah Değerli / Kâbe Esintisi / 13
- Mustafa İmir / İç Seyir / 14
- Fikret Görgün / İstemem / 15
- Muzaffer Uslu / Dizlerim Kaniyor Anne / 16
- Durmuş Çetinkol / Güzeldir / 17
- Hüseyin Kaya / Tayyib Atmaca ile
Şiir Yürüyüşü -11- / 18
- Salih Erol / Memleket ve Göç / 22
- Ahmet Sami Benli / Burda Zaman / 23
- Metin Özarslan / Seven / 24

● Mehmet Güneş

Gurbette Bayram

Hasret şâha kalkar, gözler nemlenir,
Yürekte sızıdır gurbette bayram...
Efkâr ateşinde hüznü demlenir,
Hicrânın közüdür gurbette bayram...

Her bayram sabahı artar kederim,
Bir gariplik çöker, bin âh ederim,
İfâdeye sığmaz düşüncelerim,
Bitmeyen dizidir gurbette bayram...

Mâtemlerin mekân tuttuğu yerde,
Hayâlin sılâya gittiği yerde,
Tâkatin tükenip bittiği yerde,
Sükûtun sözüdür gurbette bayram...

"Bayram gelmiş..." diye dile dökülen,
Kalpten "kan damlayıp" tele dökülen,
Her perdeden ayrı çile dökülen
Bir divan sazıdır gurbette bayram...

Neşenin, sevincin zevâl vaktidir
Çekilen özlemin kemâl vaktidir,
Yaralı düşlerin melâl vaktidir,
Gurbetin özüdür gurbette bayram...

Mezarları kimler ziyâret eyler?
Kim Fâtiha okur, kim selâm söyler?
Ezânın, cefânın, elemin beyler;
En soğuk yüzüdür gurbette bayram...

Uzlete çekilen bahtı karanın,
"Of" tan çıkar çıkmaz "âh" a varanın,
Gönülde açılan gizli yaranın,
Âşikâr izidir gurbette bayram....

Buz tutar bayramlar, ben ürperirim,
Güneş görmüş kar misâli eririm,
Her bayram daha çok hüznülenirim;
Alınmda yazıdır gurbette bayram...

● Mehmet Durmaz

Yarım Kalan Türkü

Çektiğim bunca cefayı
Veren verdi ben neyleyim
Vuslat denilen sefayı
Süren sürdü ben neyleyim

Heder ettik onca yılı
Kış kıyamet kesti yolu
Güvenip konduğum dalı
Kıran kırdı ben neyleyim

Kuramadım yuva tünek
Delik deşik oldu yürek
Büküldü bükülmez bilek
Yoran yordu ben neyleyim

Sancı sayrı posta posta
Sesim ulaşmıyor dosta
Kalbim kırık gönlüm hasta
Vuran vurdu ben neyleyim

Türkülerim yarım kaldı
Kül içinde harım kaldı
Can bağımnda barım kaldı
Deren derdi ben neyleyim

● Ahmet Urfalı

Kutlu Öğüt

“İnsanı yaşat ki devlet yaşasın.” Şeyh Ede-Balı

Bir çetin yoldasın hedefin uzak
Yağmurunu bekler şu kutsal toprak
Büyük hayaline hoşça bakarak
Sırrını fesata bildirme oğul

Akıl ile yenmelisin öfkeni
Başka türlü aşamazsın sen seni
Bir huzur beldesi yapıp ülkeni
Devlete münafık doldurma oğul

Nerde cihangirler fatihler hani
Gücünü bilip de kendini tanı
Zorluk zamanları kargaşa anı
Fitneye milleti böldürme oğul

İnançta kuvvetli sözünde tam er
Kutlu müjde verir şanlı peygamber
Yükselmek isteyen ondan iz sürer
Yırtıcılar gibi saldırma oğul

Toprağa saçılan ziyan olur mu?
Güzele gitmeyen zaman olur mu?
Gayesiz ülküsüz insan olur mu?
Ülkü çiçeğini soldurma oğul

● Âşık Cemal Divanî

Dünya Gurbeti

Lal ü mercan, zümrüt, yakut satan aradım durdum
Hakkı hak bilip haklıyı tutan aradım durdum
Mazlumun başın okşayıp tenhalarda ağlayan
Zulme boyun etmeyip çatan aradım durdum

Bağrında köz taşır amma cihanı yakan değil
Kendi şahikaya çıkar hak yoldan çıkan değil
İnsanı keşfetmiş amma dışardan bakan değil
Kalp evini saray yapıp yatan aradım durdum

Ben senin peşinde gezdim sen de beni görmedin
Senin için çiçek ektim bir gün olsun dermedin
Saniyeyi takip ettim sen de açık vermedin
Deli gönül her gün senin hatan aradım durdum

Girdim dünya bahçesinde yeşili alı gördüm
Camiye cemaat oldum sağ gezen ölü gördüm
Oturdum bey sofrasına şekeri balı gördüm
Rızkı şükür lokmasıyla yutan aradım durdum

Sorma *Cemal Divanî*'ye yoruldu yorgun benim
Atmış yıl azapla geçti bahtına dargın benim
Dünya gurbetinde doğdum gurbete sürgün benim
Ruhum huzur bulsun diye vatan aradım durdum

● Metin Mert

Solgun Kederler

O eski evlerde soluyor zaman
Yaşanmış günlerden kalma bir hüznün
Nihavent bakışlı ürkek bir ceylan
Yorgun kapıların ardında yüzün

Gittikçe çekiyor beni kendine
Geçtiğim sokaklar sararmış yaprak
Solun kederleri dökerken yine
Issız odalarda sızlayan plak

Ağaç gövdesinde kabartma yazı
Kabukta yaraymış meğerse hayat
Uyut beni gece dinsin bu sızı
Kar yağsın kar yağsın kar yağsın kat kat

● Cihat Barış

Zamanın Kancası

Bu endişe koşturmaca
Ölünce bitiyor anca
Zamanın taktığı kanca
Alıp götürecek bir gün

Terk etmeli ihtirası
Herkesin gelir sırası
Bir sabah, belki de yatsı
Alıp götürecek bir gün

Yokla kalbinin ritmini
Kavra menzil biletini
Bir selâ bulup izini
Alıp götürecek bir gün

Yetim harfler, kelimeler
Başı okşanmayı bekler
Yaz, baharı kışa ekler
Alıp götürecek bir gün

● Kadir Karaman

Kendimden Kendime

Ruhunda umutlar yanardağı var,
Kalbinin hasreti lavlar misali.
Gözleri içinden bir çıkış arar
Ne zaman, bilmiyor uzak visali.

Kılavuzu sevda olsun istedi,
Saf sevgiye gönlü kürek çekerken,
Kayıp, aradığı bulsun istedi,
Ruhuna yalnızlık zifti dökerken.

Hangi göze baksa arkası boşluk,
Hayal kırıklığı miras, alana.
Hisleri bahara bitmez sarhoşluk,
Sevgiyi ararken uğrar talana.

Kalbi güz yaprağı, rüzgâr bekleyen,
Savrulmaya hazır, umudu olsa.
Sormaz, derdi ne, her derdi yükleyen;
Yürümek yordu, bu vuslata yolsa.

Derdine hamala miras dermanmış.
Hangi ümit taşır, imkânsız bilmek.
İnsan gönlü sevda için harmanmış,
Beklenti, yollarda kördüğüm ilmek.

Asgari'yi hayal âlemi sarmış.
Ne yapıp, ettiyse; kendine etti.
İçinde aşılmaz dağları varmış,
Kendinden geldi hep kendine gitti.

● Tacettin Çetin

Sevdiğim

Ela gözlerinle ömür bahçemde
Dört mevsim açılan gülsün sevdiğim
Uzat ellerini elimi bulsun
Bu garip gönlüm de gülsün sevdiğim

Ürpertir kalbimi bir tek gülüşün
En güzel anısın gördüğüm düşün
Yaşamak mümkün mü sensiz bir düşün
Mutluluğa giden yolsun sevdiğim

Ötüşür bülbüller gülün dalında
Güneşler balkıyor saçın telinde
Bir canım var o da senin yolunda
Havayî uğruna ölsün sevdiğim

● **Fateme Əbdi**

Saxladım

Mən fəraqın dağını könlümdə mehman saxladım
O yalan ilqarını sinəmdə pinhan saxladım

Yıxdığın sevgim evin söz korxusundan tikmədim
And ola göz yaşına bu mülkü viran saxladım

Xəstə bu cismim müzəyyəndir cəfa peykanına
Səndən ötrü ölmədim bu canı qurban saxladım

Bil şəb-i vəslın mənə afzəldi leyl-i qədridən
Həsərətindən yatmadım başımda Quran saxladım

Bəlkə bir gün rəhmə gəldin bir də döndün könlümə
Bir gümandan ötrü mən qurbanına can saxladım

Ol məbada gündə bəlkə istədin məndən şərab
Olmasın şərməndə camım könlümü qan saxladım

Xalıq'ım şahiddi ki biganə eşqə uymadım
Mən *Könül* tək sinəmi dərdinlə şan şan saxladım

● Ekrem Kaftan

Manzara

İnsanlığın ufkunu Yahudi şeytan sardı
Kefenler kan boyanmış nice bin kurban sardı

Müminler mümin midir münafık mı bilinmez
İslâm'la arasını koyu bir hicrân sardı

Gaflet ve dalalette geçti Ebu Cehil'i
Kalbleri onulmaz bir Allah'ı nisyân sardı

Bedenler hayvanlardan daha hür soyundu da
Şehirleri hayadan nasıbsız üryan sardı

İlim, irfan, hakikat idrâklere girmiyor
Gözleri türlü türlü şehvetten nişân sardı

Âsumân halk olalı görmedi böyle zillet
Arzın her zerresini masumlardan kan sardı

Allah ki "Es-Sabûr" dur sabreder tâ haşre dek
Görür küffâr cismini âteş-i sûzan sardı

Kâfi kalem olmasa derdini kim yazacak
Ümmetin ahvâlinden gönlünü hazân sardı

● Hayrullah Değerli

Kâbe Esintisi

Çaęrına uyarak yollara düřtüm
Ahdine sadık kul olmaya geldim.
Kâbeni görünce kendimden geçtim
Hakikat yolunu bulmaya geldim.

Salıverdim gayrı gönül kuşunu
Terki diyar ettim dünya işini
Nideyim ben elin üçü beşini
Kabul et kulunu kalmaya geldim.

Ben bir aciz kulum öyle naçarım
Yalınayak Safa Merve geçerim
Susadıkça zemzeminden içerim
İlahi aşkınla dolmaya geldim.

Öyle özlemiştim ya Resulullah
Şükür kavuşturdu yaradan Allah
Ravzana yüz sürdüm elhamdulillah
Bir nebze kokunu almaya geldim.

Gaza yollarında yolun olsaydım
Kılıncın olsaydım kolun olsaydım
Yolunda savrulan külün olsaydım
Ya Rab yollarında ölmeye geldim.

İç Seyri

Kiminin dilinde 'ilham perisi'
Yolum bir ustadan, pirden azade
Kiminin hükmüyse 'Tanrı vergisi'
Henüz pir elinden içmedim bade

Ne mümbit toprağım ne de çorağım
Ne meclise yakın ne de ırağım
Ne usta ne kalfa ne de çırağım
Kendi gönlüme öz dilim amade

Bazen sonbaharın serin yeliyle
İlkbahar rengiyle, çiçek diliyle
Bazen içimdeki gönül teliyle
Kendi çıkıverip gelir ifade

Dalında ıslansa incinir mi gül
Yabancı mı kendi sesine bülbül
Âşık olmayınca esrir mi gönül
İçte aşk olması harikulade

Baş yastığa değer birikim dürter
Kalkıp yazmayınca kafamda sürter
Uzun geceleri sabahlar örter
Yazmadan geçen her gün alelade

Yakın akrabadır sevinçle keder
İyi kötü her gün ömürden gider
Dünün telaşını bugünüm öder
Bu günün değeri dünden ziyade

Arada nükseder gönül sızısı
Başlar anıların ince kazısı
Varsa baş üstüne 'alın yazısı'
Geri çevirmeye yetmez irade

Aşk içte olunca deveran bitmez
Bazen yazmaya söz hazinem yetmez
Zorlasam dörtlükten öteye gitmez
Ederim önceki güne iade

Düşünce konağım uzun geceler
Düşünceme konuk olur yüceler
Aklıma düzülüp gelir heceler
Tutunduğum hece ölçüsü sade

Algı başkaldırıp çıkar bir yerden
Duygu sağanağı bastırır birden
Sonra damla damla sızar İmir'den
Yazıya sığmayan his fevkalade

● Fikret G6rg6n

İstemem

Bu d6nyada haksız yere hiç kimse
Üz6ls6n, incinsin, 6ls6n istemem.
T6m insanlık kulak versin bu sese,
Tatlı uykusunu b6ls6n istemem.

Var etmek, yařatmak olsun devamız,
şefkat yağsın, sevgi t6ts6n yuvamız,
Cehenneme 6evrilmesin d6nyamız,
Umutlar kararsın, solsun istemem.

Bebekler duymasın kurřun sesini,
Kefen eylesin elbisesini,
Tutmasın anneler evlat yasını,
Saçını, başını yolsun istemem.

İnsan onurunu yere serenler,
İnsanları katledenler, kıranlar,
İnsanlığın defterini d6renler,
Her iki âlemde g6ls6n istemem.

Dizlerim Kanıyor Anne

Türkiye’de 6 Şubat 2023 Deprem felaketi nedeni ile

Bilirim, bağrında kor ateşler var,
Benim de yüreğim yanıyor Anne.
Yükseldi selalar, sustu feryatlar,
Herkes beni gittim sanıyor Anne.

Oysa ben duvarın arkasındayım,
Betondan perdeler arasındayım.
Varlıkla yokluğun ortasındayım,
Işığım gitgide sönüyor Anne.

Sanki gök başıma indi yukardan,
Oysa sakınırdın yağmurdan kardan.
Bilirsin korkarım karanlıklardan,
Kim beni sen kadar tanıyor Anne?

Keşke son kez sana dokunabilsem,
Ağlasam, sızlasam, yakınabilsem,
Sokulup koynunda ısınabilsem,
Ellerim donuyor, donuyor Anne.

Gördüğüm belki de kötü bir rüya,
Körebe oynadık, sakladın güya.
Ayağım takıldı, çocukluk bu ta,
Dizlerim kanıyor, kanıyor Anne.

Başımda beklerdin sabahlara dek,
Ruhum şimdi sanki yaşlı bir bebek.
Şu, başımda dönen beyaz kelebek,
Durmada göğsüme, konuyor Anne.

İnfazım verilmiş derin uykuda,
Meğer bekliyormuş cellat pusuda.
Kaç seher geçirdim böyle kuytuda?
Gün, yine geceye dönüyor Anne.

“Hoşça kal” demeye tutmuyor özüm,
“Hakkını helal et”, budur son sözüm.
Kulağım çınlıyor, seğriyor gözüm,
Bilmem beni kimler anıyor Anne?

Her yanıma sardı bu karanlıklar,
Beni çağırıyor bir başka diyar.
Bir ağırlık çöktü sanki uykum var,
Gözüme bir perde iniyor Anne.

● Durmuş Çetinkol

Güzeldir

İnsanın gazaba battığı anda
Öfkenin sabira tuşu güzeldir.
Hamlar çağı erip yettiği anda
Kirazın dallarda beşi güzeldir.

Dört kitap da öz sevgiye ar demez
Sevda için dağ delmeyi zor demez
Dünya güzeli de olsa yâr demez
Yiğidin gözünde eşi güzeldir.

Sevda yeli gönlüm savurduğunda
Muhabbet selvisin devirdiğinde
Çölleri kum ile kavurduğunda
Dağların dumanlı başı güzeldir.

Yüreğimdir zâr elinde ezilen
Divane gönlümdür tahtı bozulan
Coş ile yaş ile koşma yazılan
Muhabbet yârinin düşü güzeldir.

Menfaat uğruna Hak'tan geçilmez
Nâmert suyu can olsa da içilmez
Doğruluktan ölüm olsa kaçılmaz
Gerçeğin ısırın dişi güzeldir.

*Güldiken'*in gayesidir ilimler
İlimlerden nasip almaz zalimler
Ameliyle tâlim eden âlimler
Doğruya yorulan düşü güzeldir.

● **Konuşturan:** Hüseyin Kaya

Benim de mektuplarıma cevap vermişsiniz doksanlı yıllarda, halen duruyor hepsi. Evet hayat dijitalde doğru ilerliyor, kâğıt dünyamızdan uzaklaşıyor. Dergiler, kitaplar ayrı bir dünyaya çekiyor kendisini. Peki bu süreçte usta çırak ilişkisinin ve geleneğin sadece araçları mı değişmeli sadece başka neler yapılabilir?

Önceki konuşmalarımızda kâğıt ve ofset baskı yüzünden *Kırağı* dergisini çeşitli şehirlerde bastırma zorunda kaldığımızı söylemiştim. Günümüze gelince durum biraz değişti. En küçük ilçelerde bile ofset baskı tekniği varken bu sefer de kâğıt bulamıyor. Diğer taraftan da ofset baskı yapan matbaaların hızla kapanarak yerine fotokopinin biraz daha geliştirilmiş hali olan makinalarla dijital baskılar yapılmaya başlandı. İster bir kitap basın isterseniz bin tane.

İster kabul edelim isterseniz etmeyelim, yakın bir gelecekte artık kitaplara dergilere dokunarak okuma devri kapanacak. Herkes kitabı, dergiyi cep telefonunda ya da bilgisayar ekranında okuyacak. Bununla da kalmayıp kitaplar ve dergiler sesli hale getirilecek inancındayım. *Hece Taşları* yayın hayatına başladığında bir başka e dergi yoktu. Şimdi bütün üniversitelerin hakemli dergileri e-dergi olarak çıkıyor. Zaman içinde kitapların da e-kitap olarak hızla çoğalacağına inanıyorum. Mesela biz *Açikkara* dergisi olarak Ağustos 2022 de dört e-kitapla okuru buluşturacağız. Arkasından da *Hece Taşları* dergisi olarak e-kitap yayınlarına başlayacağız.

Sizin gençlik dönemlerinizde bakın size de mektup yazmışım. O zamanlar mektubun bir kıymeti vardı çünkü ona özel bir zaman ayırıyordunuz. Günümüzde dergi yönetmenlerinin çoğu gelen epostalara bile cevap vermiyorlar. Hatta bazıları uyanıklık yapıp “epostanız tarafımıza ulaşmıştır.” diye bir otomatik dönüş yapıyor. Bunu bile hoş karşılamaya başladım. En azından epostanızın yerine ulaştığını bilmiş oluyorsunuz.

Gelelim usta çırak ilişkisine. İletişim araçları insanları birbirlerine daha yakınlaştırmak için her gün yenileniyor ama insanlar iletişim dilini kullanmasını bilmiyorlar. Günümüzde bile basılan yüzlerce dergi var. Dergiler birbirlerinin şairlerini/yazarlarını kapma telaşı içindeler. Dergi çok, yazan az diyeceğim ama ona da dilim varmıyor. Sizin ne yazdığınız

önemli değil yazdıklarınıza uygun bir dergi mutlaka vardır. Bundan dolayı kimse ustayı takmıyor. Nasıl olsa şair/yazar adayları yazdıklarını paylaşacak bir yayın aracı buluyor. Bazıları da buna bile tenezzül etmeden sosyal medya üzerinden paylaşımlar yaparak sözüm ona şairliğini, yazarlığını ispat etme yarışına giriyorlar.

Yazmayı göze almak bir sorumluluk taşımak anlamına gelir. Sorumluluk almak isteyenler de sorumlu insanlara bir şekilde ulaşırlar ama sorumlu kim, sorumluluk alacak olan kim hepsi birbirine karışmış durumda.

Bir de sanal şiir atölyeleri, sanat atölyeleri var. Bunlar geleneğin değiştirdiği gömleğin göstergesi olabilir mi?

Çeşitli şehirlerde şiir ve yazı atölyeleri vardı hâlâ devam devam ediyor, ne işe yarıyor, katılımcılara bir katkı sunuyor mu orasını bilmiyorum. Bir kere şiir/yazı atölyesi başlığı altında anlatılan konular ne kadar uygulamalı gösteriliyor onu da bilmiyorum. Eğer bu çalışmalar bir usta çırak ilişkisi içerisinde bir öğretme süreci ise faydalı olacağına inanıyorum, değilse bir katkısı olacağını zannetmiyorum. Usta çırak ilişkisine bir medrese eğitimi gibi bakarım. Müderris öğrencisine dokunmalı. Çünkü müderrisin dil dilinin haricinde bir de hâl dili vardır. Öğrenci her iki dili de nasıl kullanacağını burada öğrenir.

Birbirlerini uzaktan tanıyan ya da sanal ortamda muhabbetin belini kıranlar yüz yüze geldiklerinde birbirlerinin beklentilerinden uzak kişilikler olduklarını görüp hayal kırıklığına uğrarlar. Gönül iklimi olarak aynı coğrafyalarda yaşayanlar bu hayal kırıklığından biraz daha az etkilenirler.

Evet, gelenek devamlı gömleğini değiştirerek temiz kalır ama hiçbir zaman naylondan, kâğıttan yapılmış gömlek giymez. Bahsettiğiniz söz konusu atölyelerde bilgi olarak belki bir şeyler öğrenilebilir ama bunun en müşahhas örneğini salgın hastalık döneminde öğrencilerimizin dersten ve okuldan koptuklarını, insanların birbirlerine uzaktan selam verme alışkanlığı kazanarak muhabbetten samimiyetten uzaklaştıklarını müşahade ettik. İnsan insana dokunursa muhabbet hâsıl olur samimiyet doğar. Samimiyetten doğan her sanat dalı bir bakıma bir geleneğin devamı olarak devir daim eder.

Şiirin, sanatın icracısını terbiye eden bir mahiyeti illaki var ancak herkes şiir okumalı mı, herkes sanatla meşgul olmalı mı? Şiiri eğitim yahut kültür taşıyıcısı olarak düşünürsek ve resmi bir desteğe de talip olursak şiir adına araçsallaştırma tehlikesi oluşmaz mı?

Dil yaşadığı müddetçe edebiyat var olacaktır. Şair, yazar kelimeleri kadar anlaşılır ne kadar birbiriyle uyumlu kelimeleri birbiri arasında nota gibi düşünülerek söze ve yazıya aktarılırsa dile o kadar hizmet etmiş olur.

Günümüz şiirinde maalesef mana ve anlam diye bir kaygı olmadığı gibi şair ne kadar karnından konuşursa o kadar derin sözler sarf ettiğini zannediyor ya da okur 'bu şiiri anlayacak kadar hafızaya sahip değilim' gibi bir vehme kapılım kendi kendini suçluyor.

Çok uzaklara değil bundan kırk elli yıl geriye gidip yazılan şiirleri okuduğumuzda bize dokunan yüzlerce şiir bulabiliriz. Peki, günümüzde çıkan şiir kitapları ve dergilerde yayınlanan şiirlere baktığımızda bize dokunan kaç şiir bulabiliriz orası muhal.

Şiirin resmi bir desteğe ihtiyacı var mı? Evet var. Hatta bütün sanat ve edebiyata desteğin şart olduğuna inanıyorum. Her eline kalemi alan, klavyeye dokunanın yazdıkları bir edebiyat estetiği taşıyor mu taşıyor mu bunu kontrol edecek kurullar oluşturulmalı. Bu kurullar da gerçekten edep ve estetik değerlere sahip kişiler tarafından oluşturulmalı. Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi amacına uygun bir şekilde yeniden yapılandırılarak genel müdürlük haline getirilmelidir.

Geleceğimizi teminat altına almaya çalışırken dilimizi bozarak sanatımızı yozlaştırarak bir yere varamayız. Bir milleti başka milletlerin payandası yapmanın en bilindir yolu, o milleti dilinden, kültüründen, medeniyetinden, kendi değerlerinden uzaklaştırmakta geçer. Birileri çıkıp "Kalevela Destanı"ni bize göre uyarlaması mı gerek?

Anne baba çocukların nasıl bir birey olarak yetişmesinden sorumlu ise devlet de sanata edebiyata birinci derecede manevi ikinci derecede maddi destekte bulunmak zorundadır.

Şiir eleştirilerini takip ediyor musunuz? Eleştirinin, eleştirmenin şiire katkısı olur mu? Eleştirmenlik nasıl kazanılacak bir vasıftır?

Maalesef günümüzde şair ve yazarların çoğu eleştirilmeyi bir yerme olarak algıladıklarından kimse kimseye dokunamıyor. Hâlbuki taşlar yan yana, alt alta dizilince bir duvar olur. Herkesin tek başına bir taş olması hiçbir mana ifade etmez.

Şiir eleştirilerini takip etmiyorum ya da bu tür yazılar bana denk gelmiyor. Eleştirmen demek bir nevi Molla Kasımlığa soyunmak demektir. Şair her şiirinde sığaya çekilme korkusu yaşamalı mı evet yaşamalı. Çünkü söyledikleri neticede bir kul ağzından çıkan sözlerdir. Bunun böyle olduğunu bilen eleştirmen ya da şair yazar varsa bu iki taraf için de faydalı olur.

1976 yılından bugüne edebiyatın içinde kafamı yarmayı, gözümü çıkarmayı öğrendikten sonra Türk edebiyatının hizmetkârları olmak için gayret sarf ediyorum.

Eleştiri, şairi, okuru besler ama eleştirmen eleştirmen olursa. 'Peki, o eleştirmeni nerede bulacağız' dersin kalbini kalbine yasladığında huzur bulduğun bir şair dostun varsa ona müracaat edebilirsin.

Eleştirmen, senin bir pencereden baktığın dünyaya edebiyat evinin bütün pencerelerinden bakarak daha farklı şeyler görür. Şair, 'illaki benim gördüğümü görüp ona göre bir şeyler söyleyin düşüncesi teyit ettirmek istiyorsa o zaman aynanın karşısına geçip aynadan kendisine seslensin.

Eleştirmen, dokuz köyden kovulacağını bile bile doğruyu söyleyerek yoluna devam eden kişidir. Önemli olan doğruluğun geçer akçe olup olmadığına inanıp inanmadığımızdır.

Ciddi eleştirmenlere ihtiyaç var mı elbette var.

Peki, ciddi bir eleştiriye hazır olan şair yazar var mı orası muhal.

Tayyib Atmaca şiirine yön veren eleştiriler oldu mu?

Bugüne kadar şiirinden etkilendiğim ya da şiirini şiir iklimime yakın bulduğum şairler olmuştur ama ben elimde bir şiir kumaşı varsa bunu en güzel şekilde değerlendirmek zorunda olduğuma inanırım. Bundan dolayı yazdığım şiirlerde farklı ölçü farklı tarzlar kullanmaya çalıştım. Bazen yazdıklarımın arasında bazı şairlerin izleri olabilir ama ben daha ziyade bu izlerden hareketle yeni izler açarak yürümeyi yenilik ve kendimi yenileme olarak görüyorum. Öyle zannediyorum ki biz başka bir dünyadayken şiirlerimiz hakkaniyetli bir eleştirmenin eline düşerse -suya akmaktan son anda kurtulanlar- başka şairlere de örnek izler teşkil edecektir diye düşünüyorum.

Daha önceden yayımladığınız şiirler üzerinde düzenlemeler yaptığınız oldu mu? Geride kalan şiirler için zaman zaman onarma ihtiyacı hissediyor musunuz?

Şiir haşa Allah'ın ayeti, peygamberin sözleri değildir. Her şiirin bir eksik yanı mutlaka vardır

çünkü yazan bir insandır. Şair şiirdeki bu eksik yanları ya da ham/kerre bulduğu yerlerin farkındadır ama o anda aklına o kelimeler gelmiştir ama oraya da gizli bir mum damlatmıştır. Zamanı geldiğinde o kelimeler mumu söküp atarak kendi yerine konar.

Şiir zaman içinde tamirat gerektirebilir. Bu tamirati dahaziyade duvaratam yakışan birtablogibidüşünmek gerek. Size sırttan bir tabloyu, size gülümseyen bir tablo ile değiştirmeyi düşündüğünüzde zihninizde o gülümseyen tablo zaten sizinle birlikte gezer. Size sadece o tabloyu bulmak düşer.

Çeşitli zamanlarda yazmış olduğum şiirlere dönüp bakıyorum ama bütün şiirleri gözden geçirmeye mühletimiz kalır mı kalmaz mı orasını bilmiyorum. Bir de yazmış olduğunuz şiir için yüklenmiş olduğunuz duygu dünyası ile bir başka zaman hemhal olduğunuzda ancak o şiir üzerinde düzeltme yapmanız gerektiği kanaatine varır ya da varmazsınız. Bu biraz da daha önce yazmış olduğunuz şiirlerdeki ruh halini tekrar yakalamayla ilgili bir durum olsa gerek.

Yanlış hatırlamıyorsam bir yerde mealen şöyle bir ifadeniz vardı: Şiir şiiri, şair şairi aşılabilir misiniz bu tespitinizi. “Şiir şiiri, şair şairi aşılabilir” diyorsunuz.

Hani bir çiçekle bahar gelmez derler ya bu sözün farklı bir hikâyesi de var ancak biz bunu anladığımız mana ile söylersek evet bir çiçekle bahar gelir. Çünkü ilk açan çiçek de son açan çiçek de bahara dahildir. Okuduğunuz güzel bir şiir, duygu yelkenlerinize esen bir rüzgâr gibidir. Ruhunuzu, duygularınızı harekete geçirir. Hele içinde size birebir dokunan dizeler kelimeler varsa, siz o dizeden kelimedenden aldığınız ilhamla kendi dünyanızda bir şiir inşa etmeye başlarsınız. Bu şiirde karşılaştığınız, duygu akrabalığı kurduğunuz kelimeler her ne kadar da şiiri yazan şaire ait olsa da şairin duyguları miri malı olmuştur ve herkes bu duygulardan hareketle kendi gönül topraklarını ekip biçmeye başlar.

Şairin şairi aşılmasına gelince elbette bir şair kendi kendine şair olmaz. Yüzlerce şairin kitaplarını okur ama hangi şairleri gönül iklimi yakın buluyorsa o şairlerin şiirlerini kendine yakın bulur. İlk yazdığı şiirlerinde bu şairlerin etkilerini hem hisseder hem de hissettirir. Zaman içinde kendi üslubunu oluşturabilirse söz konusu şairlerden ayrılarak kendisi olur. Bu bir örnekle açıklayalım: Nuri Pakdil, Cahit Zarifoğlu, İsmet Özel, Cahit Koytak vb. şairlerin şiirleriyle şiirini aşıl原因 şair ile Mevlâna, Hoca Ahmet Yesevi, Yunus Emre, Niyazi Mısri vb. şairlerin

şiirleriyle şiirini aşıl原因lar birbirlerinden ayrılırlar. Fuzuli, Baki, Nabi, Şeyh Galip, Yahya Kemal Beyatlı, diğer taraftan Karacaoğlan, Aşık Veysel, Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu, Abdurrahim Karakoç vb. şairlerin şiirlerinden aşıl原因 şairler elbette birbirlerinden farklı üslup geliştirerek şiir coğrafyamızın iklimlerini oluştururlar. Bahse konu şairler her ne kadar da birbirlerinden ayrı gönül iklimlerinde yaşasalar da bütün olarak ele aldığımızda Türk şiirine hizmet etmiş şairler olarak anılmaktalar. Burada isimlerine anmadığımız şairleri elbette yok sayamayız. Diğerleri de yine aynı coğrafyanın şairleridir.

Türkçe yazmış, Türkçe düşünmüş tüm şairleri tanımadan, okumadan Türk şiirine hizmet etmeye çalışan şairi de şiiri de meşru görmek mümkün değil. Bugün gerek dergilerde gerekse yayımlanan kitaplarda gönül ve düşünce dünyamıza hitap etmeyen yüzlerce şiiri ve şairi aynı şekilde düşünebiliriz.

Genç şair adaylarının da böyle bir süreçten geçmesi gerekir mi?

Şairin genci yaşlısı olmaz. Bir şair kendisinden önce yaşamış, edebiyat rafları arasına eserlerini koymuş gitmiş şairleri tanımadan günümüz şairlerini okumaya başlarsa saf şiiri tanımakta geç kalır.

Günümüzde belli bir yaşa gelmiş ama hâlâ söz konusu edebiyat raflarında yerini almış şairleri okuyup onlardan almış oldukları ilhamla kendi şiir kozasını örememiş ve şairim diye geçinen binlerce kalemşor var maalesef. Edebiyat ve estetik değerlerden uzak ne yazılırsa yazılısın kalıcılığı olmadığı gibi edebiyat elbisesini kirletmekten öteye geçemez. Tarihin bütün zamanlarında şiir, edebiyat evinin en nadide çiçeğidir. Bu nadide çiçeğin tohumlarından faydalanmak demek bu çiçeğin başka başka gönül evlerine taşınarak çoğaltılmasıyla nadideliğini sürdürür.

Şairin şiiri, yüzlerce çiçekten toplanan polenlerin peteğe doldurularak bal yapmasına benzer. Bu balın kalitesi de endemik çiçeklerde gizlidir.

Sohbetin bir yerinde başka türlere meyliniz olmadı, dedim gerçi ama bir dönem hikâye ve denemeyle de meşgul olduğunuzu biliyorum. Bu türlerde neden ısrar etmediniz?

Memuriyetten ayrıldığım 2000 yılında yazmış olduğum *Med Cezir Vakitler* ve *Gece Vardiyası* isimli günlük deneme karışımı kitaplarımla başlamış olduğum nesirler *Eskişehr'in Eskimeyen Yüzleri* ve *Ebenkuşağının Altında* ile devam etti. İyi bir dil yakaladığıma inanıyordum. 2004 yılında tekrar memuriyete döndüğümde bir yandan evlendirme memurluğu,

diğer yandan *Ardıç* dergisi ile başlayan daha sonra da *Hece Taşları* ve *Açıkkara* dergilerini çıkarmaya başladığımdan bugüne günlük, deneme, hikâyeye ayıracak zamanım olmadı. Kafamın içinde hâlâ *Med Cezir Vakitler* ve *Ebemkuşağının Altında* kitaplarım formatında denemelerin yanı sıra bir de roman dolaşiyor. Kahramanmaraş'a geldikten sonra da dergi yayıncılığının yanı sıra ortalama her hafta Onikişubat Belediyesi adına yayın aşamasına kadar bütün sorumluluğu üstlendiğim kitaplarla birlikte başka dergilerin de baskı ön hazırlıkları ile ilgilenerek yazmaya zaman ayıramadım maalesef.

Günümüzdeki şiir ve şair algısına dair tespitleriniz hikâye ve deneme aşaması için de geçerli mi?

Gönümüzde şair ve yazarlar çok görünerek çok okuduklarını zannediyorlar. Çok yazarların yazdıklarından çok okuması gerekirken, serapa yazıyorlar. Yazdıkları demini almadan kitaba dökülüyor. Kitapları da ne kadar pazarlanırsa o kadar büyük şair yazar olduklarını zannediyorlar. Bir kitabın çok satması o kitabın kaliteli olduğu anlamına gelmez. Kitabı anlamlandıran kaliteli okuyucudur.

Kelimelerin de bir özgül ağırlığı vardır. Dilaltında yetmeden söze ya da kâğıda aktarılan her kelime içi boş çürük ceviz gibidir. Ancak kırdığınızda bunu fark edersiniz. Şairsiniz, okuduğunuz bir şiirde size dokunan bir dize yoksa bu şiir başkalarına hiç dokunamaz. Aynı durum hikâye ve denemeler için de geçerlidir. Eskiler "Su-i misal emsal olmaz" demişler ama maalesef devir tersine dönmüş olmalı ki kötü örnekler kötü örneklerle emsal olarak gösterilmeye başladı. Dergilerde yayınlanan şiir, deneme, hikâyeleri okuduğunuzda bunu daha iyi anlarsınız ama yazarların maalesef anlaşılacak gibi bir dertleri yok. Bir ayağı yere yakın bir ayağı gökyüzünde gezen ve sıkıldığınızda bir damla mana akmayan kelimelerle neyi nasıl anlatıyorlar orasını da ben anlamıyorum.

Ömrümüz yeterse ilerleyen yaşlara dair projeleriniz var mı *Hece Taşları'nın devamı dışındadır. Mesela emeklilik vakti geldiğinde ne yapmayı düşünüyorsunuz?*

Ömür bir gülfidanı sabah açar akşam solar

Sen zamanı kovalarken zaman başka vakte dalar.

Bir derginin hem mutfağında çalışmak hem de okuruna her ay bir gün bile sektirmeden ulaştırmak gibi bir sorumluluk taşımam gerektiğine inandım bugüne kadar. Gelen epostalara cevap yazmasam, ara sıra dergi sayılarını birleştirsem ya da okura geç göndersem diye bir düşüncem olmadı. Bu titizlik bazen

evde temizlik hastalığına yakalanmış kadınlar gibi beni de rahatsız ediyor ama ne yaparsın elimizin altında üç beş tane yiğit olsa dergiyi omuzlasalar ben de onların yanında bir gözetmen gibi olsam daha iyi olurdu.

Emekli olunca ne yaparım bilmiyorum. Evdeki hesap ile çarşıdaki hesabı karıştırmadan, ihmal ettiğim okumaya tekrar dönerek ara sıra da bahtımıza ne çıkarsa onu yazarız inşallah.

Yaklaşık bir yıldır şiir yolculuğunuz üzerine sorular sorarak hem bugünüme hem geleceğe dair bir hoş seda bırakalım düşüncesi ile muhabbet yaptık. Sizin beklediğiniz ya da bizim aklımıza gelmeyen sorular olmuştur mutlaka. Şiir, edebiyat, dergi hevesi olan ve bu uzun görüşmeyi okuyan gençlere son sözleriniz ne olur?

Bu nehir söyleşi, önceden planlanan ve soruları hazırlanan bir söyleşi olmadı. Siz aklınıza geldikçe sorular yönelttiniz ben de cevaplamaya çalıştım. Bazen cevapların içinden yeni sorular sorarak söyleşiyi sürdürdünüz. Bu söyleşi aynı zamanda kırk yıldır gönlümde besleyerek büyüttüğüm duyguların, düşüncelerin biraz da dışavurumu oldu.

Genç arkadaşlar öncelikle iyi bir okur olduktan sonra, şair yazar olmayı akıllarından geçiriyorlarsa bilhassa kendi çağında yaşamış şairlerden önce Türkçeye ve şiire gönlünü vermiş, şiirin çilesini çekmiş şairleri okumadan yazmaya tevessül etmeseler daha iyi olur. Ben yazmaya başladığımda bu kitapları bana tavsiye eden olmadı. Bundan dolayı hem iyi bir okur hem de iyi bir şair yazar oldum demekten ar ederim. Kendi kendime kafamı gözümü yarararak, el ve gönül yordamıyla bir şeyler üretmeye çalıştım. Ne dedim ne söyledim yarın kim ne anlayacak orasını bilemem.

Siz nasıl sorular sordunuz, ben nasıl cevap verdim hem nala hem miha mı vurdum, nefsimi mi yonttum, gereksiz cümlelerle okuru mu yordum bilmiyorum. Eğer maksadın dışına çıkarak bilmeden, Türk diline, edebiyatına helâl getirecek sözler sarfettiysem özür dilerim.

Maksadımı aşan ve gereksiz sözler benim, safi sözlerim bergüzar olarak kalır inşallah...

● Salih Erol

Memleket ve Göç

Geçtim Murat köprüsünden
Bir sabahın seherinden
Telli turnam kanat açmış
Uçar göğün mavisinden

Göçtüm Gediz ırmağına
Bir güzelin oymağına
Asma üzüm şarâb oldu
Aktı gönül toprağına

Çıktım Cânîk yöresine
Karadeniz sahiline
Yeşil kızıl ırmak ırmak
Delta olmuş deryâsına

Vardım Karesi iline
Balıkesir beldesine
Öğretmenim canım benim
Necatibey okuluna

Bursa benim yeni şehrim
Muradiye'dir meskenim
Hey erenler, evliyâlar
Emir Sultan'dır rehberim

Bilirim bu dünya fânî
Mü'mîn olan buna kânî
Salih kulun menzilinde
Muhabbet mülküdür Bâkî

● Ahmet Sami Benli

Burda Zaman

Fâni koymuşlar adını
Geçip gider burda zaman
Kuş misâli kanadını
Açıp gider burda zaman.

Ne dost olur ne arkadaş,
Vefâ ummak bir boş uğraş.
Genç ömrümü yavaş yavaş
Biçip gider burda zaman.

Gül düşerdi yollarıma,
Dolu değdi dallarıma,
Derd ü gâmi yıllarıma
Saçıp gider burda zaman.

Gümrah sular gibi akıp,
Sanki mevsimlerden bıkip,
Gönüllerde iz bırakıp,
Göçüp gider burda zaman.

Cihan korkar heybetinden,
Dönüş olmaz gurbetinden,
Bir ayrılık şerbetinden,
İçip gider burda zaman.

İster ağla istersen gül,
Söner ateş savrulur kül,
Dinlemeden hatır gönül
Kaçıp gider burda zaman.

● Metin Özarslan

Seven

Haddini aşmaya koşar bu hayat...
Bir şirin hasrettir tahammül fersa
Dağlara sırlanan sular uyursa
Elinden düşürür külüngü Ferhat...

Görünür vazgeçme burcunda acun
Çözerken her leylin gramerini
Ne şemsini görür ne kamerini
Hay dilini talim eyleyen Mecnun...

Gözüne mi gelir dert, acı verem
Yürürken yollara yıllara yaslı
Anlar nedir aşkın nüshası, aslı
İçin için yanıp tutuşan Kerem...

Acıdan umutlu zevkten mustarip
Dolaşıksa nem peşinde bîçare
Dağlarından dağ dağlayıp avare
Maşukun izinde kaybolur Garip...

Selvi boyu gider adımı gümrah
İçer bade/zehir aynı öğünde
Ayrılığa vasıl olup düğünde
Yazalar deftere adını Emrah...

Sevilendir evvel sevendir ahir
Demez bir tek türkü zühresiz olsun
Zalimin karanlık boyası solsun
Lime lime artık sevdaya Tahir...

Derler ki sevdiğin ismi ne sultan
Aşk ile bağrını dağlayıp gezer
Ela göze kurban ağlayıp gezer
Gönülden gönüle Karacaoğlan...